

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Obdo/26/2022
Identifikačné číslo spisu:	5719202929
Dátum vydania rozhodnutia:	12.12.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Andrea Sedlačková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:5719202929.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Pramukovej a členiek senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a JUDr. Andrey Sedlačkovej, v spore žalobcu: Hvizdáka 4, 5, 6, ako spoločenstvo vlastníkov bytov, so sídlom ul. Jána Petrikovicha 4, 5, 6, 036 01 Martin, IČO: 36 144 568, právne zastúpeného JANÍČEK LEGAL s. r. o., advokátska kancelária, so sídlom Kominárska 2, 4, 831 04 Bratislava - mestská časť Nové Mesto, IČO: 52 961 249, proti žalovanému: Ján Nepela - STRECHOSTAV, s miestom podnikania Za Jordánom 4142/1A, 036 08 Martin, IČO: 10 871 012, právne zastúpenému: JUDr. Miroslavom Salínim, advokát, so sídlom Priehradka 20, 036 01 Martin, IČO: 50 969 421, o odstránenie väd diela, vedenom na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 17Cb/51/2019, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 13Cob/194/2020-449 zo dňa 8. decembra 2021, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a .

II. Žalovanému p r i z n á v a voči žalobcovi n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Žiline (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 13Cob/194/2020-449 zo dňa 8. decembra 2021 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“) potvrdil rozsudok Okresného súdu Martin (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) č. k. 17Cb/51/2019-212 zo dňa 6. marca 2020 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Martin č. k. 17Cb/51/2019-286 zo dňa 1. júna 2020 a opravným uznesením Okresného súdu Martin č. k. 17Cb/51/2019-329 zo dňa 21. júla 2020. O trovách odvolacieho konania rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá nárok na ich náhradu.

2. Odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že okresný súd rozsudkom č. k. 17Cb/51/2019-212 zo dňa 6. marca 2020 v spojení s opravným uznesením č. k. 17Cb/51/2019-286 zo dňa 1. júna 2020 a opravným uznesením č. k. 17Cb/51/2019-329 zo dňa 21. júla 2020 (ďalej len „rozsudok“) výrokom I. rozhodol, že žalovaný je povinný do 60 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku bezplatne odstrániť vady diela - „Nadstavba bytového domu - sedlová strecha s valbami“ bytového domu nachádzajúceho sa v X., na ulici Q., súpisné číslo XXXX, orientačné číslo 4, 5, 6, a to:

- doplniť chýbajúce latovanie sedlovej strechy v súlade s projektovou dokumentáciou vypracovanou Ing. N. Z. a overenou v stavebnom konaní,
- inštalovať hydroizolačnú vrstvu a difúziu fóliu chýbajúcu v súlade s projektovou dokumentáciou vypracovanou Ing. N. Z. a overenou v stavebnom konaní.

Výrokom II. rozhodol, že žaloba sa vo zvyšku bezplatného odstránenia väd diela, a to:

- odstrániť príčiny stekania kondenzátu na vnútornej strane strešnej krytiny sedlovej strechy,
- odstrániť príčiny netesností sedlovej strechy,
- odstrániť príčiny zatekania do bytu č. 7, 8 a 15 zamietla.

Vo výroku III. eventuálny petit, aby okresný súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi náklady, ktoré žalobcovi vzniknú pri odstraňovaní väd diela vykonaných prostredníctvom ním zvolenej tretej osoby, ktorá vykoná odstránenie väd diela namiesto žalovaného, zamietol. O nároku na náhradu trov prvoinštančného konania rozhodol výrokom IV. tak, že žalovaný má voči žalobcovi právo na 34,34 % náhradu trov konania, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

3. Žalobca v podanom odvolaní napadol výroky II., III., IV. rozsudku okresného súdu a uviedol odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/ a h/ zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“).

4. Odvolací súd v napadnutom rozsudku dospel k záveru, že odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie spĺňa kritéria pre odôvodnenie rozhodnutí podľa § 220 C. s. p. a zodpovedá základnej štruktúre odôvodnenia rozhodnutia. Námietku žalobcu, týkajúcu sa nedostatočného odôvodnenia rozsudku v zamietavej časti žalobného návrhu týkajúceho sa netesností sedlovej strechy a zatekania do bytov, odvolací súd vyhodnotil ako nedôvodnú, pretože súd prvej inštancie zaujal svoj názor k zamietavej časti prvého petitu žaloby v bode 42., posledný odsek odôvodnenia rozsudku. Vo vzťahu k námietke žalobcu týkajúcej sa formulácie žalobného návrhu odvolací súd uviedol, že ak aj súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia k zamietavej časti použil nie celkom správne zhodnotenie, že formulácia petitu je neprípustná, tak z celého kontextu je zrejmé, že túto časť žalobcom požadovaného nároku nezamietol z dôvodu formálneho nedostatku návrhu, ale preto, že k žalobcom všeobecne formulovanej požiadavke odstrániť „príčiny“, dôkazný stav splnenie hmotnoprávných podmienok pre vznik zodpovednosti žalovaného v tejto časti nepreukázal. Správne súd prvej inštancie aj za rešpektovania ustanovenia § 217 ods. 1 C. s. p. posúdil, že nemohol uložiť žalovanému odstrániť všetky príčiny, dôsledkom ktorých je zatekanie a hromadenie kondenzátu, ale len odstrániť tie konkrétne vady, za ktoré žalovaný ako zhotoviteľ (podľa dohodnutého predmetu zmluvy) zodpovedá. Odvolací súd doplnil, že ak uplatnený nárok žalobcu na bezodplatné odstránenie väd mal základ v hmotnom práve (nárok z väd), teda pracuje s pojmom vada a nie príčina, a ak žalobca vyjadril požadovaný rozsah nároku ako odstrániť príčiny (všeobecne), potom takýto nárok trpel vadou hmotnoprávneho nedostatku. Ďalej odvolací súd uviedol, že pri posudzovaní odvolacích dôvodov vychádzal zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie, pretože nebol zistený dôvod na zopakovanie alebo doplnenie dokazovania. Rovnako nebol daný zákonný priestor k tomu, aby až v odvolacom konaní, po uplynutí odvolacej lehoty, po vyjadrení žalobcu k odvolaniu žalovaného (č. l. 336 - 340 súdneho spisu), elektronickým podaním zo dňa 13. augusta 2020 žalobcom doložená listina, a to Znalecký posudok č. 54/2020 (ďalej len „znalecký posudok“), s dátumom vyhotovenia 28. júla 2020 (č. l. 349 - 362 súdneho spisu) bola vykonaná ako dôkaz, keďže nebol preukázaný a odvolacím súdom zistený ani jeden z taxatívnych zákonných dôvodov vyjadrených v ustanovenia § 366 písm. a/ až d/ C. s. p., aby na tento dôkaz bolo prihliadané. Odvolací súd doplnil, že mimo akúkoľvek pochybnosť znalecký posudok, datovaný dňa 28. júla 2020, doložený až v odvolacom konaní, a to až po vyjadrení žalovaného, je opätovným zdôraznením tvrdenia procesného útoku žalobcu, že žalovaný zodpovedá za vady v záručnej dobe, odstránenia ktorých sa voči žalovanému domáha. V súvislosti s námietkou žalobcu, a to k posúdeniu nespornosti nevykonaných položiek súdom prvej inštancie v bode 40. napadnutého rozsudku, odvolací súd uviedol, že súhlasí so žalobcom v tom, že nesporným medzi stranami bolo len nevykonanie položiek č. 7, 8, 12 ponukového listu, a pokiaľ súd prvej inštancie uvádzal aj položky 9, 11, 13 a 21, jeho záver v tejto časti nebol celkom správny, čo však nemalo za následok nesprávne posúdenie veci. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, ktorý posúdil námietku porušenia zmluvy žalovaným podľa § 345 ods. 2 Obchodného zákonníka ako neopodstatnené porušenie zmluvy. Rovnako za vecne správne považoval odvolací súd rozhodnutie súdu

prvej inštancie o zamietnutí navrhovaného eventuálneho petitu. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil so skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie, ako aj s jeho právnym posúdením, a preto rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v napadnutej časti podľa § 387 ods. 1 C. s. p. potvrdil, pričom v podrobnostiach odkázal na odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 2 C. s. p., s ktorým sa stotožnil.

5. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal včas dovolanie žalobca (ďalej aj „dovolateľ“). Žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Navrhol tiež, aby najvyšší súd postupoval podľa § 444 ods. 1 C. s. p. a rozhodol o odložení vykonateľnosti rozsudku odvolacieho súdu. Prípustnosť dovolania odôvodnil vadou podľa ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p., ako aj ustanovením § 421 ods. 1 písm. a/ a b/ C. s. p.

6. Podľa názoru žalobcu odvolací súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi realizáciu procesných práv a došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces, pretože v napadnutom rozsudku sa vôbec nezaoberal odvolacou námietkou žalobcu týkajúcou sa prípustnosti formulácie žalobného návrhu, ktorá vyplývala aj z uznesenia Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5Cdo/226/2012 zo dňa 31. mája 2012 a zo znaleckého posudku, ktoré sa vyjadrovalo priamo k prípustnosti identicky formulovaného žalobného návrhu ako v prípade žalobcu, a ku ktorým odvolací súd neuviedol, prečo nie sú relevantné aj v tejto veci. Podľa presvedčenia žalobcu odvolací súd spoločne so súdom prvej inštancie postupoval svojvoľne a pre otrocké a formalistické chápanie žalobného návrhu odmietli žalobcovi poskytnúť spravodlivosť a súdnu ochranu, hoci žalobca splnil všetky podmienky a predložil dôkazy o tom, že za vady v celom rozsahu zodpovedá žalovaný. Ďalej uviedol, že odvolací súd v napadnutom rozsudku nenapravil porušenie súdu prvej inštancie, ktoré spočívalo v tom, že rozsudok predstavoval tzv. prekvapivé rozhodnutie a napadnutý rozsudok tzv. prekvapivosť rozhodnutia ešte prehľbil, keď odvolací súd formuláciu žalobného návrhu právne posúdil odlišne ako súd prvej inštancie a jeho právne posúdenie nahradil novými právnymi úvahami (hmotnoprávna vada a nesplnenie dokaznej povinnosti k hmotnoprávnym podmienkam), ku ktorým sa žalobca nemal možnosť vyjadriť. Žalobca odvolaciemu súdu vyčítal, že jeho argumentácia k žalobnému návrhu je natoľko rozporná, že napadnutý rozsudok je ako celok nepresvedčivý. Poukázal na bod 55. odôvodnenia napadnutého rozsudku, v ktorom odvolací súd formuloval názory, ktoré si navzájom protirečia, alebo sú formulované podmiennečne, takže z nich nie je jasné, aké právne úvahy odvolací súd vlastne má. Odvolaciemu súdu vyčítal, že si protirečil, keď na jednej strane tvrdil, že zamietnutá časť žalobného návrhu mala základ v hmotnom práve a nebola nezrozumiteľná, a na strane druhej tvrdil, že časť žalobného návrhu mala „vadu hmotnoprávneho nedostatku“. Žalobcovi z vyjadrenia odvolacieho súdu uvedeného v bode 55. odôvodnenia napadnutého rozsudku nebolo zrejmé, či dôvod zamietnutia časti žalobného návrhu spočíva v neunesení dôkazného bremena žalobcom, alebo v tom, že časť žalobného návrhu nezodpovedá hmotnému právu. Podľa názoru žalobcu sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu pri riešení otázky posudzovania časti žalobného návrhu. Otázku vymedzil v znení, „či je súd doslovne viazaný žalobným návrhom a tento žalobný návrh môže posudzovať izolovane bez toho, aby zobral do úvahy obsah žaloby, vykonané dôkazy a ďalšie prostriedky procesného útoku žalobcu po podaní žaloby“. Odvolací súd a súd prvej inštancie sa podľa tvrdenia žalobcu odklonili od: uznesení najvyššieho súdu sp. zn. 7Cdo/268/2019, 9Cdo/7/2021, 5Cdo/196/2009, nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavný súd“) sp. zn. I. ÚS 192/2015, rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Solomakhin v. Ukrajina sťažnosť č. 24429/03, tým, že posudzovali žalobný návrh izolovane, bez skúmania obsahu žaloby, bez skúmania predložených dôkazov a bez skúmania prostriedkov procesného útoku žalobcu. Ďalej nerozlišovali medzi predmetom a základom nároku a v rozpore so zásadou iura novit curia vyžadovali od žalobcu, aby formuloval presné znenie výroku rozsudku. Žalobca poukázal aj na nálezy ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 336/2019, I. ÚS 218/2021, IV. ÚS 15/2021, III. ÚS 8/2020, III. ÚS 43/2020, II. ÚS 342/2019 a rozhodnutie veľkého senátu najvyššieho súdu sp. zn. 1VObdo/2/2020, podľa ktorých dovolateľ nie je povinný presne formulovať dovolaciu otázku. Druhou otázkou, pri ktorej riešení sa odvolací súd podľa názoru žalobcu odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu bol výklad pojmu procesný postup súdu znamenajúci porušenie práva na spravodlivý proces v kontexte odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b/ C. s.

p. Odvolací súd sa v odôvodnení napadnutého rozsudku odklonil od uznesení najvyššieho súdu sp. zn. 9Cdo/7/2021, 6Cdo/155/2017, 1VObdo/2/2021 a od rozhodnutí ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 443/2020, IV. ÚS 80/2021, IV. 303/2021, I. ÚS 515/2020. Uviedol, že ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu považuje za súčasť obsahu pojmu procesný postup súdu, ktorý zakladá porušenie práva na spravodlivý proces, okrem iného aj právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia alebo na predvídateľnosť rozhodnutia, teda nie iba priebeh konania. Postupom súdu možno teda rozumieť nielen samotný priebeh konania, ale aj rozhodnutie súdu a jeho obsah. Podľa názoru žalobcu odvolací súd nesprávne právne interpretoval obsah samotného odvolacieho dôvodu a jeho podstatu. Vo vzťahu k vyriešeniu právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená uviedol dve otázky. Prvú formuloval v znení „či a ako posudzovať žalobný návrh smerujúci na odstránenie väd diela, ktorý navrhoval zhotoviteľovi diela (žalovanému) uložiť povinnosť odstrániť príčiny týchto väd, pričom išlo o vady, ktoré boli u žalovaného riadne reklamované“. Ďalej konkretizoval, že odvolací súd nastolenú otázku vyriešil tak, že bol doslovne viazaný žalobným návrhom žalobcu, ktorý posudzoval izolovane od obsahu žaloby, či obsahu vykonaných dôkazov (vrátane odborného vyjadrenia) a konštatoval, že nemôže žalovanému uložiť povinnosť odstrániť všetky príčiny vady, ale iba vady, za ktoré zodpovedá žalovaný. Uvedený prístup odvolacieho súdu je však nesprávny, formalistický a nezodpovedá všetkým praktickým reáliám odstraňovania väd na stavebných dielach. Praktickým reáliám musí zodpovedať aj prístup súdov pri posudzovaní obdobných žalob a formulovaní výrokov rozsudkov. Ako druhú otázku uviedol výklad pojmu procesný postup znamenajúci porušenie práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 365 ods. 1 písm. b/ C. s. p. Podľa názoru žalobcu postupom súdu porušujúcim právo na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 365 ods. 1 písm. b/ C. s. p. možno teda rozumieť nielen samotný priebeh konania, ale aj rozhodnutie súdu a jeho obsah a výklad tohto pojmu je identický ako podľa § 420 písm. f/ C. s. p. Ďalej vo vzťahu k namietanému nesprávnemu právnenému posúdeniu veci žalobca uviedol, že ak bude dovolací súd názoru, že dovolací dôvod - odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu nie je prípustný alebo dôvodný, z toho dôvodu, že uvedené právne otázky neboli riešené v označených rozhodnutiach dovolacieho súdu vrátane ústavného súdu, alebo že závery týchto označených rozhodnutí nemožno aplikovať na vec, potom podľa žalobcu vymedzené právne otázky neboli v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu riešené, a preto existuje potreba aby najvyšší súd právne otázky zodpovedal.

7. K dovolaniu sa písomne vyjadril žalovaný, ktorý uviedol, že žalobca riadne nepreukázal existenciu dôvodov na podanie dovolania podľa § 420 písm. f/ C. s. p., ani podľa § 421 ods. 1 písm. a/ a b/ C. s. p. Žalobca použil účelové a zavádzajúce tvrdenia a snažil sa účelovo preukázať splnenie dôvodov na podanie dovolania. Vzhľadom na uvedené žalovaný žiadal, aby dovolací súd zamietol dovolanie žalobcu v celom rozsahu. Voči návrhu na odklad vykonateľnosti rozsudku odvolacieho súdu, žalovaný nemá námietky.

8. Žalobca predložil najvyššiemu súdu dňa 18. augusta 2022 dôkaz: odborné vyjadrenie - „Kontrola stavu drevených nosných konštrukcií“ a dňa 28. novembra 2022 odborné vyjadrenie - „Posúdenie vhodnosti spôsobu odstraňovania väd diela po právoplatnom ukončení súdneho sporu, v ktorom prebieha konanie o mimoriadnom opravnom prostriedku - dovolaní - pred Najvyšším súdom Slovenskej republiky.“

9. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.), po zistení, že dovolanie podala strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), zastúpená v zmysle § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p. a contrario) skúmal najskôr to, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto mimoriadnym opravným prostriedkom.

10. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu. Výnimočnosť tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti v Civilnom sporovom poriadku. Súvisí to s tým, že právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým zákonným obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je nepochybne tiež právo domôcť sa na opravnom súde

nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Dovolanie aj podľa novej právnej úpravy nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu.

11. Z ustanovenia § 419 C. s. p. vyplýva, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené zákonné predpoklady, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (III. ÚS 474/2017 a I. ÚS 438/2017).

12. O tom, či je daná prípustnosť dovolania, rozhoduje dovolací súd výlučne na základe dôvodov uvedených dovolateľom. Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 C. s. p., má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 C. s. p.) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ vysvetlil, konkretizoval, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje ním uvedený zákonný ustanovenia. V dôsledku viazanosti dovolacieho súdu uplatneným dovolacím dôvodom, neskúma dovolací súd správnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/235/2016 z 13. júla 2017).

13. Vo vzťahu k dovolateľom predloženým novým dôkazom, dovolací súd uvádza, že v dovolacom konaní nemožno uplatniť také "nové" skutočnosti alebo dôkazy vo veci samej, ktoré pri rozhodovaní nemali možnosť vziať na zreteľ už súdy nižších stupňov. Najvyšší súd uvádza, že pred dovolacím súdom je dokazovanie v zásade vylúčené, okrem preukazovania včasnosti a prípustnosti dovolania (§ 435 C. s. p.). Najvyšší súd SR v tejto súvislosti poukazuje na ustanovenie § 442 C. s. p., podľa ktorého je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Preto v zmysle uvedeného najvyšší súd na nové dôkazy predložené v dovolacom konaní neprihliadal.

K namietanej vade zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ C.s.p.

14. K nevysporiadaniu sa odvolacieho súdu s odvolacou námietkou žalobcu týkajúcou sa prípustnosti formulácie žalobného návrhu, ktorá vyplývala aj z uznesenia Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5Cdo/226/2012 zo dňa 31. mája 2012 a zo znaleckého posudku, dovolací súd uvádza, že vznesená námietka nie je dôvodná a poukazuje na bod 53. odôvodnenia napadnutého rozsudku, v ktorom odvolací súd uviedol, že pri posudzovaní odvolacích dôvodov vychádzal zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie, ktorým bol odvolací súd viazaný za aplikácie ustanovenia § 383 C. s. p., pretože nebol zistený dôvod na zopakovanie alebo doplnenie dokazovania. Rovnako nebol daný zákonný priestor k tomu, aby až v odvolacom konaní, po uplynutí odvolacej lehoty, po vyjadrení žalobcu k odvolaniu žalovaného (č. l. 336 - 340 súdneho spisu), elektronickým podaním zo dňa 13. augusta 2020 žalobcom doložený znalecký posudok, s dátumom vyhotovenia dňa 28. júla 2020 (č. l. 349 - 362 súdneho spisu) bol vykonaný ako dôkaz a dospel k názoru, že nebol zistený a preukázaný ani jeden z taxatívnych zákonných dôvodov vyjadrených v ustanovenia § 366 písm. a/ až d/ C. s. p., aby na tento dôkaz bolo prihliadané. Odvolací súd doplnil, že mimo akúkoľvek pochybnosť znalecký posudok, datovaný dňa 28. júla 2020, doložený až v odvolacom konaní, a to až po vyjadrení žalovaného, je opätovným zdôraznením tvrdenia procesného útoku žalobcu, že žalovaný zodpovedá za vady v záručnej dobe, odstránenia ktorých sa voči žalovanému domáha. Dovolací súd pre úplnosť poukazuje na bod 46. odôvodnenia napadnutého rozsudku, z ktorého vyplýva, že rozsudok súdu prvej inštancie bol preskúmaný v rozsahu a v medziach odvolacích dôvodov žalobcu, obsiahnutých v písomne podanom odvolaní zo dňa 20. mája 2020 a odvolacích dôvodov žalovaného v podaní zo dňa 14. mája 2020 a z nich len tých, ktoré nemali charakter novôt, vzhľadom na vykonanie procesnej poučovacej povinnosti okresným súdom,

splnenie ktorej vyplývalo vo vzťahu k žalobcovi z uznesenia Okresného súdu Martin č. k. 17Cb/51/2019-57 zo dňa 26. augusta 2019, vo vzťahu k žalovanému podľa uznesenia Okresného súdu Martin č. k. 17Cb/51/2019-85 zo dňa 16. októbra 2019, ďalej z postupu okresného súdu podľa zápisnice o pojednávaní zo dňa 20. novembra 2019, ktorým stanovil lehotu na uplatnenie prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany najneskôr do 20. decembra 2019 s poučením, že na neskôr predložené súd nemusí prihliadať, vo väzbe na obsah zápisnice o pojednávaní zo dňa 6. marca 2020, kde konkrétne na č. l. 205 súdneho spisu okresný súd konštatoval, že bola stanovená lehota na uplatnenie prostriedkov procesného úkonu a procesnej obrany, najneskôr do 20. decembra 2019.

15. Vo vzťahu k tvrdeniu žalobcu, že napadnutý rozsudok predstavuje tzv. prekvapivé rozhodnutie, pretože odvolací súd formuláciu žalobného návrhu právne posúdil odlišne ako súd prvej inštancie a jeho právne posúdenie nahradil novými právnymi úvahami (hmotnoprávna vada a nesplnenie dôkaznej povinnosti k hmotnoprávnym podmienkam), ku ktorým sa žalobca nemal možnosť vyjadriť, dovolací súd uvádza, že odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny a v celom rozsahu sa stotožnil s jeho odôvodnením (§ 387 ods. 1 a 2 C. s. p.). Odvolací súd v bode 55. odôvodnenia napadnutého rozsudku uviedol, že „za stavu vedomosti žalobcu o vadách (o tom, ako sa prejavujú) a súčasne o možných príčinách ich vzniku podľa záverov ním predloženého odborného vyjadrenia, správne súd prvej inštancie aj za rešpektovania ustanovenia § 217 ods. 1 C. s. p. posúdil, že nemohol uložiť žalovanému odstrániť všetky príčiny, dôsledkom ktorých je zatekanie a hromadenie kondenzátu, ale len odstrániť tie konkrétne vady, za ktoré žalovaný ako zhotoviteľ (podľa dohodnutého predmetu zmluvy) zodpovedá“, pričom argumenty, ktoré uviedli vo svojich rozhodnutiach podporovali jeden a ten istý právny záver; preto nejde o tzv. prekvapivé rozhodnutie odvolacieho súdu ako sa mylne žalobca domnieva. Oba sudy nižších inštancií dospeli k rovnakému právnemu záveru o nepreukázaní zodpovednosti žalovaného za vady diela. Odvolací súd v predmetnom bode 55. odôvodnenia uviedol, že ak aj súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku k zamietavej časti použil nie celkom správne zhodnotenie, že formulácia petitu je neprípustná, tak z celého kontextu je zrejmé, že túto časť žalobcom požadovaného nároku nezamietol z dôvodu formálneho nedostatku návrhu, ale preto, že k žalobcom všeobecne formulovanej požiadavke odstrániť „príčiny“, dôkazný stav splnenie hmotnoprávných podmienok pre vznik zodpovednosti žalovaného v tejto časti nepreukázal. Odvolací súd tým, že nad rámec rozsudku súdu prvej inštancie doplnil dôvody v zmysle § 387 ods. 2 C. s. p., keď v poslednej vete bodu 55. odôvodnenia uviedol, že „ak uplatnený nárok žalobcu na bezodplatné odstránenie väd mal základ v hmotnom práve (nárok z väd), teda pracuje s pojmom vada a nie príčina a ak žalobca vyjadril požadovaný rozsah nároku ako odstrániť príčiny (všeobecne), potom takýto nárok trpel vadou hmotnoprávneho nedostatku.“ neporušil zásadu dvojinstančnosti konania. Už dávnejšia judikatúra Najvyššieho súdu SR (R 56/2012) zastávala názor, že ak sa odvolací súd v odôvodnení svojho potvrdzujúceho rozhodnutia v plnom rozsahu stotožnil s dôvodmi prvoinstančného rozhodnutia a nad ich rámec uviedol ešte aj ďalšie, z pohľadu prvoinstančného konania nové dôvody, jeho rozhodnutie nie je prekvapivé a takýto postup odvolacieho súdu v konečnom dôsledku neodníma účastníkovi možnosť konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.). Dovolací súd zároveň dopĺňa, že síce boli tieto závery vyslovené v judikatúre za právneho stavu účinného do 30. júna 2016, zmeny v právnej úprave dovolania a dovolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016 sa podstaty a zmyslu uvedených názorov nedotkli, preto ich treba považovať aj naďalej za aktuálne.

16. Pokiaľ ide o námietku vnútornej rozpornosti a celkovej nepresvedčivosti napadnutého rozsudku, ktorú videl žalobca v tom, že bod 55. odôvodnenia napadnutého rozsudku je formulovaný protirečivo a neurčito a že z názorov odvolacieho súdu nie je jasné, aké právne úvahy odvolací súd má, dovolací súd odkazuje na predmetný bod 55., v ktorom odvolací súd uviedol, že aj keď súd prvej inštancie nie celkom správne zhodnotil, že formulácia petitu je neprípustná, tak z odôvodnenia súdu prvej inštancie je zrejmé, že súd nezamietol časť žalobného návrhu z dôvodu formálneho nedostatku, ale preto, že k žalobcom všeobecne formulovanej požiadavke odstrániť „príčiny“, dôkazný stav splnenie hmotnoprávných podmienok pre vznik zodpovednosti žalovaného v tejto časti nepreukázal. Podľa názoru dovolacieho súdu názory odvolacieho súdu uvedené v bode 55. odôvodnenia napadnutého rozsudku nevykazujú znaky neúplnosti alebo vnútornej rozpornosti. Odvolací súd poukázal na nesprávnosť v odôvodnení rozsudku súdu prvej inštancie a vysvetlil z akého dôvodu súd prvej inštancie zamietol časť žalobného

návrhu. Z bodu 55. odôvodnenia napadnutého rozsudku sú zrejmé právne úvahy, ktorými sa odvolací súd riadil a vyplýva z neho právny záver o nepreukázaní zodpovednosti žalovaného za vady diela.

17. Vzhľadom na uvedené (viď body 14. až 16. vyššie) dovolací súd konštatuje, že konanie pred odvolacím súdom nebolo poznačené označenou vadou zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ C. s. p.

K namietanému nesprávnemu právnemu posúdeniu veci

18. Uplatnenie dovolacieho dôvodu, ktorým je v zmysle citovaného ustanovenia § 421 ods. 1 C. s. p. nesprávne právne posúdenie veci, predpokladá spochybnenie správnosti riešenia právnych otázok odvolacím súdom. Právnym posúdením veci je činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej norme, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky (*questio iuris*). Ich riešeniu predchádza riešenie skutkových otázok (*questio facti*), teda zistenie skutkového stavu. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t. j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá, alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval.

19. Pri vymedzení dovolacích dôvodov pre nesprávne právne posúdenie podľa § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p. dovolateľ uviedol otázku v znení: „výklad pojmu procesný postup znamenajúci porušenie práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 365 ods. 1 písm. b/ C. s. p.“ a k § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. dovolateľ predložil otázku v rovnakom znení: „výklad pojmu procesný postup znamenajúci porušenie práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 365 ods. 1 písm. b/ C. s. p.“

20. Podľa názoru najvyššieho súdu, z predložených otázok (otázky sa svojim obsahom zhodujú - pozn. dovolacieho súdu) a z dovolacej argumentácie vyplýva, že žalobca nenamieta nesprávne právne posúdenie veci, ale namieta porušenie práva na spravodlivý proces, keď si podľa názoru žalobcu odvolací súd výklad pojmu procesný postup znamenajúci porušenie práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 365 ods. 1 písm. b/ C. s. p. vyložil nesprávne, pretože za postup súdu považoval iba samotný priebeh konania, nie však rozhodnutie súdu. Dovolací súd považuje za potrebné uviesť, že ustanovenie § 421 ods. 1 C. s. p. dáva nesprávne právne posúdenie do súvislosti výlučne s právnym hodnotením veci zaujatým v napadnutom rozhodnutí a nie s procesným postupom konajúcich súdov. Právne posúdenie veci súdom je realizáciou jeho rozhodovacej činnosti a nemôže zakladať dôvod prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ C. s. p. (pozri R 24/2017), pretože právnym posudzovaním veci súd neporušuje žiadnu procesnú povinnosť vyplývajúcu mu zo zákona a ani procesné práva účastníka (viď tiež R 54/2012, viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky napr. sp. zn. 1Cdo/62/2010, 6Cdo/41/2011, 7Cdo/26/2010 a 8ECdo/170/2014).

21. Dovolací súd v tejto súvislosti poukazuje na znenie bodu 54. odôvodnenia napadnutého rozsudku, v ktorom sa odvolací súd vyjadril k odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b/ C. s. p., v zmysle ktorého žalobca namieta porušenie jeho práva na spravodlivý proces, ktoré videl v tom, že ho súd prvej inštancie neupozornil, že formulácia časti žalobného návrhu je nepripustná, nevyzval ho na odstránenie nedostatku žaloby. Odvolací súd k tejto námietke vo všeobecnosti viedol, že „podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojim práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky, poskytované právnym poriadkom. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a máriaca možnosť jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a sp. zn. 1Cdo/6/2014, 3Cdo/38/2015, 5Cdo/201/2011, 6Cdo/90/2012). Prítom nie každá nesprávnosť, ku ktorej dôjde v procesnom postupe súdu, zakladá bez ďalšieho prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ C. s. p. Z tohto ustanovenia vyplýva, že zákon priznáva relevanciu iba tým procesným pochybeniam súdu, intenzita ktorých opodstatňuje záver, že v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu bolo strane sporu znemožnené uskutočňovanie jemu patriacich procesných práv „v takej miere“, že došlo (až) k

porušení práva na spravodlivý proces. Pojem „procesný postup“ nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou (návrhom) uplatneného nároku (sp. zn. 3Cdo/110/2017, 4Cdo/128/2017, 8Cdo/56/2017). Aj podľa judikatúry najvyššieho súdu (R 24/2017) nesprávne právne posúdenie, na ktorom spočíva dovolaním napadnutý rozsudok, nezakladá procesnú vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p. Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu - finálny (meritórny) produkt prejednávania veci v civilnom konaní, „postupom súdu“ nemôže byť ani časť rozhodnutia - jeho odôvodnenie (obsah, spôsob, kvalita, výstižnosť, presvedčivosť a úplnosť odôvodnenia), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol (sp. zn. 3Cdo/173/2017, 7Cdo/150/2017, 8Cdo/49/2017). Pojem „procesný postup“ bol posudzovaný aj ústavným súdom v konaniach sp. zn. I. ÚS 21/2018, III. ÚS 614/2017, IV. ÚS 88/2018.“. Odvolací súd v bode 55. uviedol, že žalobcom formulovaný žalobný návrh netrpel vadou nezrozumiteľnosti. Bolo preto opodstatnené takto vyjadrenú žalobnú požiadavku, ktorá má základ v hmotnom práve, posudzovať a vyhodnocovať. Za stavu kvalifikovaného právneho zastúpenia žalobcu by postupom, ktorý žiadal vykonať žalobca, došlo k porušeniu rovnosti strán v zmysle čl. 6 C. s. p. Záverom predmetného bodu odôvodnenia korigoval vyjadrenie súdu prvej inštancie o neprípustnosti formulácie žalobného návrhu a vysvetlil, že dôvodom pre zamietnutie časti žalobného návrhu nebol formálny nedostatok návrhu, ale to, že k žalobcom všeobecne formulovanej požiadavke odstrániť „príčiny“, dôkazný stav splnenie hmotnoprávnych podmienok pre vznik zodpovednosti žalovaného v tejto časti nepreukázal.

22. Na základe uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že vznesená námietka nie je dôvodná, nakoľko nedošlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

23. Pri vymedzení dovolacích dôvodov pre nesprávne právne posúdenie podľa § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p. dovolaťel vymedzil ďalšiu otázku v znení: „či je súd doslovne viazaný žalobným návrhom a tento žalobný návrh môže posudzovať izolovane bez toho, aby zobral do úvahy obsah žaloby, vykonané dôkazy a ďalšie prostriedky procesného útoku žalobcu po podaní žaloby“ a k § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. dovolaťel predložil otázku v znení: „či a ako posudzovať žalobný návrh smerujúci na odstránenie väd diela, ktorý navrhoval zhotoviteľovi diela (žalovanému) uložiť povinnosť odstrániť príčiny týchto väd, pričom išlo o vady, ktoré boli u žalovaného riadne reklamované“.

24. Najvyšší súd SR uvádza, že obe predložené otázky, aj keď nie sú verbálne úplne totožné, sa týkali spôsobu posudzovania žalobného návrhu. Podľa názoru Najvyššieho súdu SR, z predložených otázok a obsahu dovolacej argumentácie vyplýva, že žalobca nenamieta nesprávne právne posúdenie veci, ale namieta nesprávny procesný postup súdu pri posudzovaní žalobného návrhu. Podľa presvedčenia žalobcu bol postup súdu pri posudzovaní žalobného návrhu formalistický a nesprávny, pretože súd mal posudzovať žalobný návrh v súvislostiach so žalobou, vykonanými dôkazmi a prostriedkami procesného útoku žalobcu. Najvyšší súd SR v tejto spojitosti považuje za potrebné zopakovať, že ustanovenie § 421 ods. 1 C. s. p. dáva nesprávne právne posúdenie do súvislosti výlučne s právnym hodnotením veci zaujatým v napadnutom rozhodnutí a nie s procesným postupom konajúcich súdov. Právne posúdenie veci súdom je realizáciou jeho rozhodovacej činnosti a nemôže zakladať dôvod prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ C. s. p. (pozri R 24/2017), pretože právnym posudzovaním veci súd neporušuje žiadnu procesnú povinnosť vyplývajúcu mu zo zákona a ani procesné práva účastníka (viď tiež R 54/2012, viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky napr. sp. zn. 1Cdo/62/2010, 6Cdo/41/2011, 7Cdo/26/2010 a 8ECdo/170/2014).

25. Najvyšší súd SR uvádza, že odvolací súd sa v bode 55. odôvodnenia napadnutého rozsudku dostatočne vyjadril k žalobnému návrhu, ktorý podľa jeho názoru netrpel vadou nezrozumiteľnosti, a preto bolo opodstatnené tento žalobný návrh posudzovať a vyhodnocovať. Odvolací súd potvrdil záver súdu prvej inštancie, podľa ktorého súd nemohol uložiť žalovanému odstrániť všetky príčiny, dôsledkom ktorých je zatekanie a hromadenie kondenzátu, ale len odstrániť tie konkrétne vady, za ktoré žalovaný ako zhotoviteľ (podľa dohodnutého predmetu zmluvy) zodpovedá. Najvyšší súd SR ďalej konštatuje, že súdy v prejednávanej veci posudzovali žalobu žalobcu nielen z pohľadu navrhovaného petitu, ale

vychádzali celkovo z obsahu žaloby, čo sa premietlo aj do odôvodnení rozhodnutí súdov prvej a druhej inštancie.

26. Na základe uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že vznesená námietka nie je dôvodná, nakoľko nedošlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

27. Nakoľko konanie pred odvolacím súdom nebolo poznačené namietanou vadou zmätočnosti uvedenou v ustanovení § 420 písm. f/ C. s. p. a v rozhodovanej veci nie je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ a b/ C. s. p., najvyšší súd dovolanie žalobcu odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. c/ C. s. p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné.

28. K návrhu žalobcu na odklad vykonateľnosti napadnutého rozsudku, Najvyšší súd SR uvádza, že návrh na odklad vykonateľnosti je možné podať iba pri rozhodnutiach, ktoré ukladajú povinnosť niečo plniť a v posudzovanom prípade ide o rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré neznie na plnenie. Najvyšší súd SR preto konštatuje, že nie sú splnené predpoklady na odloženie vykonateľnosti napadnutého rozsudku v zmysle § 444 ods. 1 C. s. p. a v súlade s ustálenou praxou odvolacieho súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

29. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov odvolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3, druhá veta C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalovaného rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

30. Toto rozhodnutie bolo prijaté rozhodnutím senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.